

grudzień 2023

nr 2 (6)

Pauza

WYDANIE ŚWIĄTECZNE

*Mario, czy już wiesz,
kim okaże się Twój syn,
Twój mały chłopiec?
Mario, czy Ty wiesz, że te stópki dwie
po wodzie będą kroczyć?
Czy Ty wiesz, że ta mała dłoń powstrzyma
wielki wiatr?
Że dałaś życie Temu,
kto Tobie życie dał?
(Mario, czy już wiesz? K. Badach, TGD)*

A może ryżanka zamiast barszczu?

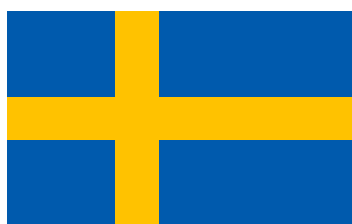
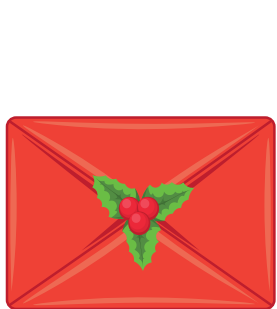
Każdy kraj ma inne obyczaje, więc inaczej obchodzimy święta Bożego Narodzenia, mimo że należymy do kręgu kultury chrześcijańskiej. O tym, jak świętują narodzenie Chrystusa mieszkańcy czterech krajów, dowiecie się z tekstu Łucji.

Autor: Łucja Doroszuk, 6b

HISZPANIA

W Hiszpanii obchody Świąt Bożego Narodzenia zaczynają się już 8 grudnia. Domy i ulice przyozdabiane są kolorowymi światłkami.

Jedną z tradycji jest przygotowywanie na początku grudnia szopki bożonarodzeniowej. Jako najpopularniejszą potrawę towarzyszącą podczas Wigilii w Hiszpanii, uznaje się pieczonego indyka. Jest on nadziewany wieloma dodatkami, jednymi z najpopularniejszych nadziei są bekon, owoce i pieczarki. Dzień Bożego Narodzenia w Hiszpanii (25 grudnia) to święto, które Hiszpanie najczęściej spędzają w rodzinnym gronie.

SZWECJA

W Szwecji uroczystości Bożego Narodzenia rozpoczynają się od obchodów Dnia Świętej Łucji 13 grudnia.

Większość szwedzkich rodzin spędza ten dzień na pieczeniu z dziećmi ciastek i pierniczków oraz dekorowaniu domów. Podczas szwedzkiej Wigilii je się szynkę, przyrządzone na różne sposoby śledzie, łososia i inne rodzaje ryb. Do tego małe kiełbaski oraz pasztety. Tradycyjnymi świątecznymi posiłkami jest ryżanka zwana risgrynsgr z cynamonem i migdałami, ryby oraz grzane wino Glögg. Szwedzkim zwyczajem jest również wysyłanie świątecznych kartek pocztowych.

AUSTRALIA

Święta Bożego Narodzenia w Australii wypadają w środku wakacji letnich, więc zamiast zabawy w śniegu, Australijczycy organizują imprezy przedświąteczne. Od początku grudnia, w Sydney można zobaczyć różne ozdoby świąteczne. Święty Mikołaj nie przychodzi ubrany w ciepły płaszcz, tylko w szortach i koszulce z krótkim rękawem. Niektórzy mieszkańcy Australii obchodzą święta 2 razy w roku – w grudniu – jak u nas i w lipcu, ponieważ wtedy pada śnieg!

UKRAINA

Na Ukrainie świąteczny nastrój rozpoczyna się 40 dni przed Bożym Narodzeniem, które Ukraińcy obchodzą 7 stycznia. W trakcie tego okresu trwa surowy post. 6 stycznia to tzw. Wielki Wieczór, podczas którego zaraz po pojawieniu się na niebie pierwszej gwiazdy, cała rodzina zasiada do wspólnej kolacji. Podczas Świątecznej kolacji podaje się 12 dań - symbol 12 apostołów. Według przesądów, nie wolno wychodzić z domu do końca świątecznej kolacji, aby nie wpuścić złego ducha. 7 stycznia zaczyna się śpiewać kolędy, przebierać za postaci z szopki i odwiedzać sąsiednie domy. Święta Bożego Narodzenia tak naprawdę trwają na Ukrainie 12 dni po Bożym Narodzeniu. Jest to czas wróżbiarstwa i różnych rozrywek.

Dawne i współczesne tradycje bożonarodzeniowe

Autor: Michał Schneider, 7b

Wieczera wigilijna

Zarówno w przeszłości, jak i w naszych czasach, w całej Polsce najważniejszym momentem, zarówno dnia wigilijnego, jak i wszystkich obchodów domowych Bożego Narodzenia, jest wieczerza postna. Nazywana jest także wilią, wigilią [jak cały dzień], paśnikiem, postnikiem, obiadem lub Bożym obiadem, a na Kresach Wschodnich Polskich - kutią [od głównego na tych terenach dania wigilijnego o tej właśnie nazwie, przyrządzonego z pszenicy, maku i miodu]. Tradycja nakazuje, aby rozpocząć ją wraz z ukazaniem się na niebie pierwszej gwiazdy.

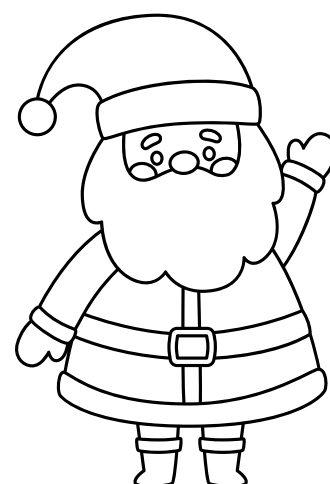
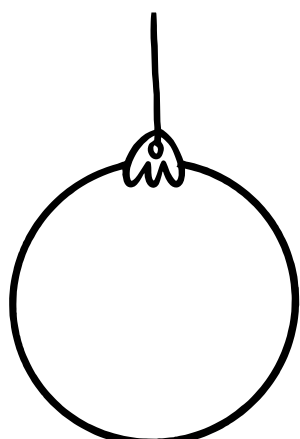
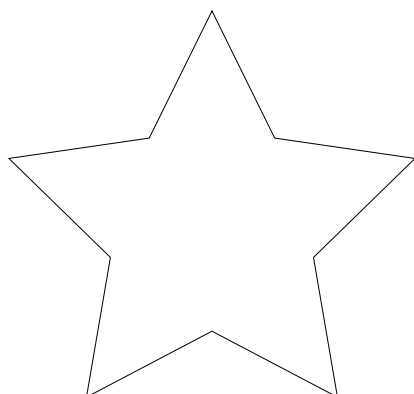
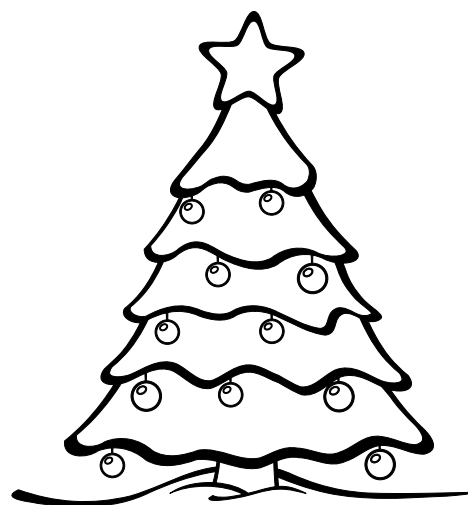
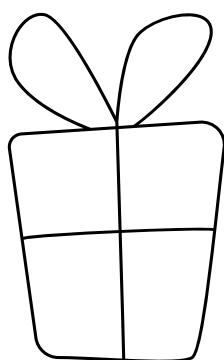
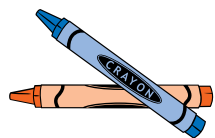
Tradycyjne potrawy wigilijne

Wieczerza wigilijna, do której zasiadamy po podzieleniu się opłatkiem, składa się z potraw postnych, których liczbę i rodzaj określa obyczaj regionalny i domowy - rodzinny. W niektórych domach podaje się na wigilię dwanaście dań, bo tyle jest miesięcy w roku lub według innej interpretacji - tylu było apostołów, uczniów Chrystusa. W innych domach gotuje się nieparzystą liczbę potraw - 5, 7, 9 lub nawet 11 dań. Rzadko kiedy liczy się skrupulatnie te wigilijne dania. Im więcej jest ich na stole, tym większy dostatek spłynąć ma na dom w nadchodzącym roku. Na stole, na honorowym miejscu, kładziono cały bochenek chleba, a u Łemków z Pogórza Rzeszowskiego także czosnek, który dawał siłę i odporność na choroby, zdrowe zęby.

Do najdawniejszych potraw wigilijnych w Polsce należy wspomnienie wcześniej kutia, którą przyrządzano z maku i pszenicy [lub pęczku albo innej kaszy], utartych z miodem. Była to potrawa, którą w przeszłości spożywano na stypach zadusznych. Jej obecność na wigilijnych stołach jest zatem reliktem dawnych obrzędów ku czci zmarłych, które przed wiekami w czas zimowego przesilenia słońca odprawiali nasi przodkowie.

Pokoloruj!

Elementy graficzne pochodzą
z aplikacji Canva.

Choinka - panna zielona

Autor: Michał Schneider, 7b

W wielu kulturach drzewo, zwłaszcza iglaste, jest uważane za symbol życia i odradzania się, trwania i płodności. Jako drzewko bożonarodzeniowe pojawiło się w XVI wieku, lecz prawdopodobnie już wcześniej występowało jako rajske „drzewo poznania dobra i zła” w misteriach o Adamie i Ewie, wystawianych w Wigilię Bożego Narodzenia. Jest to związek bardzo luźny i trudny do ustalenia, podobnie jak odwoływanie się do drzewa Krzyża z Golgoty, które, jak głosi legenda, zbito z rajskego drzewa życia.

Tradycja choinek narodziła się w Alzacji, gdzie wstawiano drzewka do domów i ubierano je ozdobami z papieru i jabłkami (nawiązanie do rajskego drzewa). Wielkim zwolennikiem tego zwyczaju był Marcin Luter, który zalecał spędzanie świąt w domowym zaciszu. Choinki więc szybko stały się popularne w protestanckich Niemczech. Początkowo były wieszane pod sufitem, czubkiem do dołu.

Zaspiewajcie swojej choince!

Tradycyjna piosenka

Choinka stała pod śniegiem

I. Stała pod śniegiem panna zielona
Nikt prócz zająca nie kochał jej
Nadeszły święta i przyszła do nas
Pachnący gościu, prosimy wejdź.

Choinko piękna jak las,
Choinko zostań wśród nas!
Choinko piękna jak las,
Choinko zostań wśród nas!

II. Jak długo zechcesz, z nami pozostań,
niech pachnie tobą domowy kąt.
Wieszając jabłka na twych gałązkach
życzymy wszystkim Wesołych Świąt.

Choinko piękna jak las,
Choinko zostań wśród nas!
Choinko piękna jak las,
Choinko zostań wśród nas!

Christmas dinner in Poland and the UK

Autor: Kacper Sikora, 7b

Christmas, the season of peak capitalism and anxiety (in England, at least). While the holiday has massively changed from its original form, there's still one thing that hasn't changed much: The Christmas dinner. The dinner has been the main joy of the celebration (outside of gifts, of course) for centuries. In this article, I will explain the food traditions of Poland and the UK.

In Poland, most of the food can be found in other central and eastern European countries. The staple of its kitchen is borscht with dumplings, which is actually a Ukrainian dish. The borscht is sometimes replaced with various other soups. The second most important dish is the carp, fried or in gelatin. Other popular foods include: Cabbage with peas, dumplings with cabbage, kasha and pâté, which is all later drunk with compot.

While the Polish choices are well known, the British ones are not. On the table, turkey is the main choice. The turkey is one of the most important plot points in Charles Dickens' novel „A Christmas Carol”. Gravy and stuffings are the norm for smaller dishes. A popular dish on the table are the pigs in blankets, which are sausages wrapped in bacon. Other dishes include the mince pie, which is a meat stuffed pie, wine cake called trifle and bread sauce.

Even while our countries are not that far from each other, the dinner is different in Poland and Britain. In conclusion, the British dinner is much more ethnic than our own.

PS: I still love Christmas, don't get me wrong.

Recenzja

Autor: Michał Schneider, 7b

'''**Gwiezdna wojny - przebudzenie Mocy**''' to film z serii uniwersum gwiazdnych wojen. Miał on premierę w 2015 roku, a reżyserii podjął się J.J. Abrams.

Film opowiada o losach Rey i Finna, którzy podczas swojej wędrówki pełnej przygód, napotykają legendarnego Hana Solo i włochatego Chewbacę.

Z pewnością zaletami filmu jest dobór aktorów i ich gra. Mowa tu nie tylko o bohaterach pierwszoplanowych, bo Daisy Ridley [Rey], John Boyega [Finn] oraz Adam Driver [Kylo Ren] wypadli rewelacyjnie. Warto jednak według mnie zwrócić uwagę na postacie drugoplanowe, których w filmie nie brakuje. Wymienić można Oscara Isaaca jako Poe Dameron, Harrisona Forda, czyli Hana Solo, Petera Mayhewa jako Chewbacę. Sceny batalistyczne są dopracowane w każdym szczególe i naprawdę pozwalają wczuć się w atmosferę „Gwiezdnych wojen”, pomimo że - moim zdaniem - jest za mało postaci ze starszych części „Star wars”.

Na brawa zasługuje przedstawienie nowych bohaterów i ich charaktery. Akcja toczy się szybko i mimo trochę smutnych scen (jak zabicie Hana Solo przez Kylo Renę) to, według mnie, historia na tym zyskuje.

Efekty specjalne są wybitne, a w połączeniu ze świetnymi walkami na miecze świetlne i znakomitą ścieżką dźwiękową całość buduje fenomenalny film.

Sądzę, że za kilka lat doczekamy się kolejnych części z serii zatytułowanej „Gwiezdne wojny”. W moim odczuciu „Gwiezdne wojny - przebudzenie Mocy” jest pozycją obowiązkową, dla tych, którzy zaczynają dopiero przygodę z tymi filmami. Klimat dzieła, dobór aktorów, dbałość o szczegóły sprawiają, że żaden widz nie będzie zawiedziony. Jestem pewien, że kinomani, którzy nigdy nie oglądali innych filmów z cyklu „Gwiezdne wojny”, będą urzeczeni.

Dzień Tabliczki Mnożenia

W naszej szkole 17 listopada klasy 3-8 świętowały Dzień Tabliczki Mnożenia. Na korytarzu pojawili się "egzaminatorzy", którzy sprawdzali znajomość tabliczki mnożenia wśród uczniów i nauczycieli. Osoby, które odpowiedziały prawidłowo, dostawały naklejkę oraz słodki upominek.

FB SP4

CANVA AI

CANVA AI

Dzień Życzliwości

21 listopada obchodzimy światowy Dzień Życzliwości. W naszej szkole także świętowaliśmy ten dzień. Uczniowie klas 1 - 8 ubrali się na żółto, a klasy 4 przygotowały plakaty i ozdoby.

FB SP4

FB SP4

Jarmark Bożonarodzeniowy

W dniach 13- 15 grudnia w naszej szkole odbył się Jarmark Bożonarodzeniowy, na którym można było zakupić ozdoby świąteczne przygotowane przez uczniów, a także przez rodziców i nauczycieli. Fundusze zebrane ze sprzedaży ozdób zostaną przeznaczone na zakup prezentów dla dzieci z lubelskiego domu dziecka.

FB SP4

FB SP4

Mikołajki

6 grudnia obchodziliśmy szkolne mikołajki. Uczniowie wymienili się upominkami, a także mogli zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie w specjalnie przygotowanej scenerii. Tego dnia uczniowie i nauczyciele podkreślili swoim strojem ten wyjątkowy czas przybliżający nas do świąt Bożego Narodzenia.

Fot. A. L.

